O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 19 январ чоршанба
Сотувда эркин нархда
№ 13 (2310)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Комиссия йиғилиши

Республика Хотин-қизлар қўмитасида Зулфия номидаги Давлат мукофоти комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Бош вазир ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова бошқарган мазкур йиғилишда комиссия ишчи гуруҳлари Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан Зулфия номидаги мукофотга адабиёт, санъат, маданият, фан ва таълим соҳалари бўйича тавсия этган номзодлар кўриб чиқилди.

З. УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

АСАКА АВТОМОБИЛИГА — ХАЛҚАРО СЕРТИФИКАТ

Асакадаги "ЎзДЭУавто" қўшма корхонаси Ҳамдўстлик мамлакатларидаги енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи корхоналар ўртасида биринчи бўлиб халқаро стандарт — ИСО-9001 сертификатига сазовор бўлди. Бу биринчи ўзбек автозаводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг жаҳон андозалари асосида тайёрланаётганлигидан яна бир далолатдир. Таъкидлаш жоизки, "ЎзДЭУавто"нинг юқори сифатли "Тико", "Нексия", "Дамас" машиналарига нафақат мамлакатимиз, балки хорижий давлатларда ҳам талаб тобора ортиб бормоқда.

К. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

ТАРАДДУД

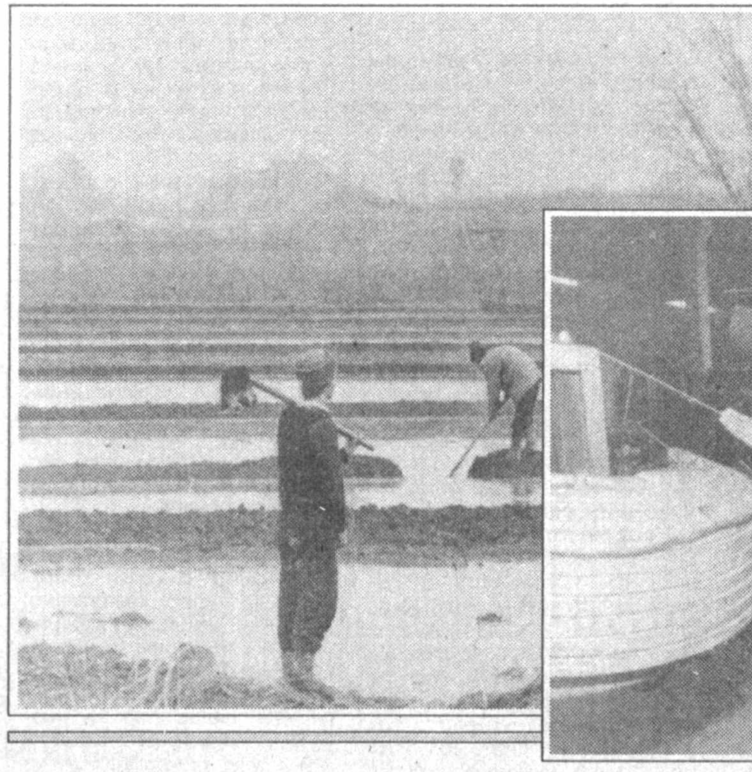

Айни кунларда Балиқчи туманидаги «Бўстон» ширкатлар уюшмаси деҳқонлари қишки ва баҳорги ишларни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Жумладан, жорий йилда мазкур уюшмада 1000 гектар майдоннинг шўрини ювиш, 140 километр масофадаги ариқ-зовурларни тозалаш ишларини бажариш кўзда тутилган. Ҳозирда бу ишларда 4 экскаватордан унумли фойдаланилмоқда.

Хўжаликдаги баҳорги экиш мавсумида ишлатиладиган мавжуд техника воситаларини сифатли таъмирдан чиқариш борасидаги ишлар ҳам жадал суръатларда бажарилмоқда. Айни чоғда бу ерда 41 та чопиқ, 12 та ҳайдов трактори, 36 та сеялка, 50 та борона ва бошқа қишлоқ хўжалик механизмлари таъмирланяпти.

Уюшма раҳбарияти қишки ва баҳорги ишларда қатнашаётган ишчилар учун барча шароитларни яратган. Бунинг учун хўжалик ҳисобидан уларга кийим-кечак ҳамда икки маҳал иссиқ овқат берилмоқда.

СУРАТЛАРДА: далада шўр ювиш пайти; (чапдан) марказий устахона механиги Шарифжон Эргашев, «Бўстон» ширкатлар уюшмаси бош муҳандиси Холхўжа Қурбонов ва 5-ширкат механиги Маҳмуд Дўстматов таъмирдан чиққан қишлоқ хўжалик машиналарини кўздан кечиришмоқда.

Шуҳрат ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар.

«СИЗ УЧУН, СИЗНИНГ ТИМСОЛИНГИЗДА КЕЛАЖАГИМИЗ УЧУН ОВОЗ БЕРДИК!»

— дейилади меҳнат жамоаларидан келаётган хатлар ва шошилинчномаларда

2000 йил Ватанимизга, ҳар биримизнинг ҳаётимизга қутлуғ келди. Она-заминимиз, кўнгилларимиз ҳидоят нурига йўғрилган муборак кунларда муносиб Йўлбошчимизни қайта сайладик. Халқимиз ўзининг тинч ва осойишта ҳаётини, бахтли келажагини Ислом Каримов сиймосида кўраётгани яна бир бор тасдиқланди.

Президентимиз номига келаётган кўпдан-кўп хатлар ва шошилинчномалар мазмунида ҳам бу ўз аксини топган. **«Биз муқобиллик ва демократия асосида ўтган ушбу сайловда ўз хоҳиш-иродамиз билан Ислом Каримов учун овоз бердик,** — деб ёзади Боёвут туманидаги «Турон» пахта заводи жамоаси. — **Давлатимизнинг халқчил сиёсатини ўз меҳнатимиз, меҳр-муҳаббатимиз ва эътиқодимиз билан қўллаб-қувватлаймиз».** Бу каби самимий сўзларни «Қизилқумцемент», Ховос тумани «Агросуғурта» корхоналарининг меҳнат жамоалари, Қизилтепа, Тойлоқ, Бойсун, Каттақўрғон туманлари меҳнаткашларидан келган хатлар ва шошилинчномаларда ҳам кўриш мумкин.

Ўзбекистон истиқлол туфайли инсонларнинг эзгу орзу-ниятлари рўёбга чиқадиган юртга айланди. Дунёда автомобиль ишлаб чиқарадиган қудратли давлатлар қаторидан жой олди. Самолётсозлик саноати янги поғонага кўтарилди. Ғалла, нефть мустақиллигига эришилди.

Мамлакатимизнинг ишлаб чиқариш тармоғи шиддат билан ривожланмоқда. Саноат бугунги кунда энг кўп чет эл сармояси ёткизилаётган соҳадир. Замонавий хориж ускуналари билан жиҳозланаётган, энг сўнгги технология асосида қурилаётган корхоналар сони тобора ортмоқда. Улар турли-туман маҳсулот ишлаб чиқариб, истеъмол бозорини тўлдириш, халқимизнинг фаровонлигини ошириш, ҳаётимизнинг гуллаб-яшнаши учун катта ҳисса қўшмоқда.

Шу боисдан ҳам, айниқса, корхона ва ташкилотларда, турли хил муассасаларда меҳнат қилаётган минг-минглаб ҳамюртларимиз мамлакатимиздаги ижтимоий-сиёсий барқарорлик, миллатлараро тотувликдан кўпроқ манфаатдор. Чунки инсон тинчлик бўлсагина эрталаб ишга боради, бола-чақалари, уй-рўзғоридан кўнгли хотиржам меҳнат қилади. Юртбошимиз ўз нутқларида, мен учун энг катта бахт юртимнинг тинчлиги, халқимнинг омонлиги, деган иборани кўп ишлатиши бежиз эмас. Минглаб корхона ва ташкилотларнинг фидойи меҳнаткашлари юртимизда тинчлик ва барқарорлик кафили бўлган Ислом Каримов учун овоз берганларида, аслида ўз корхоналарининг тўхтамай ишлаши, ривожланиб бориши, бола-чақалари ва эл-юртимизнинг буюк келажаги учун овоз бердилар, дейиш мумкин.

Сайхунобод тумани Амир Темур номли ширкат хўжалиги, Балиқчи тумани «Шераличек» жамоа хўжалигидаги Дилбархон Холиқова раҳбарлик қилаётган пахтачилик бригадаси меҳнат жамоаларидан келган хатлар ва шошилинчномаларда яқин йилларда ҳаётимизда рўй берган кўпдан-кўп ўзгаришлар айнан Юртбошимизнинг номи билан боғлиқ эканлиги таъкидланади. Масалан, Андижон вилояти қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси ходимлари: **«Давлатимиз раҳбари мамлакатимиз тараққиётининг асосий йўналишларини ишлаб чиқиб, янги асрда халқимизни улуғ мақсадлар сари бошлаб боришига ишонамиз»,** — деб ёзишган.

«Бу нафақат Ислом Каримовнинг, балки бутун халқимизнинг улкан ғалабаси», — деб ёзади «Наманган текстиль» акциядорлик жамоаси меҳнаткашлари. «Бухоротурист» ҳиссадорлик жамияти, Муборак нефть ва газ конлари бошқармаси, Фориш туманидаги 64-механизациялашган кўчма колонна меҳнат жамоалари, Қизириқ, Зомин, Қўшкўпир, Меҳнатобод туманлари меҳнаткашлари ҳам худди шу мазмунда мактублар йўллашган.

Маълумки, собиқ шўролар замонида Ўзбекистон асосан улкан империянинг хомашё базасига айланиб қолганди. Айниқса, саноат корхоналари тармоғини ривожлантиришга йўл берилмас эди. Бу эса, аслида, ижтимоий-иқтисодий тараққиётга, халқимизнинг, ҳар бир инсоннинг фаровонлигини, ҳар бир оиланинг таъминотини оширишга қўйилаётган сунъий тўсиқ эди. Эртадан кечгача ишласа-да, одамларимизнинг бири икки бўлмади, косаси оқармади.

Бугун Ўзбекистонда ўз қадрини англаган инсон меҳнатдан бахт топади. Ўзининг, фарзандларининг, қолаверса, эл-юртнинг фаровон ҳаётини ҳалол меҳнат билан боғлайди.

Юртимизда меҳнат қилган одам кам бўлаётгани йўқ. Турмушини ўнглаб, рўзғорини бутлаб олмоқда. Турли даражадаги мулкдорлар йил сайин кўпаймоқда. Улар янада кўпайиши учун эса барча ҳуқуқий-маънавий асослар яратилган. Меҳнатга яраша рағбат, турмушни яхшилаш имконияти одамларимизни яна ҳам катта миқёсдаги ишларга қўл уришга ундайди. Ўзбекистон Қаҳрамони, жиззахлик Ҳидир Шукуров ўз шошилинчномасида: **«Бизга ўхшаган оддий ишчи-хизматчиларнинг меҳнати қадрланиб, иззат-ҳурмати жойига қўйилгани учун Мустақиллигимизга, Президентимизга раҳматлар айтамиз»,** — деб ёзади.

Ҳаётимиздаги ўзгаришлар одамларимизнинг маънавиятини, онгини ўзгартирмоқда. Қадр-қиммати, иззати жойига қўйилган оддий одамлар ўз куч ва имкониятларига, келажакка ишонч билан қарашмоқда. Шу боис ҳам Боғдод, Арнасой, Хатирчи ва бошқа бир неча туманлардаги ғаллакору чорвадорлардан, пахтакору пиллакорлардан, Янгиариқ тумани машина-трактор парки, Боғот тумани марказий шифохонаси, Андижон вилоят «Агрокимётаъминот» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси меҳнат жамоаларидан, Марғилондаги «Турон шойиси» ҳиссадорлик жамияти пиллакаш ва тикувчиларидан келган хатлар ва шошилинчномаларда муаллифлар — оддий одамлар тинч ва осуда ҳаётимизни ҳимоялашга тайёр эканликларини изҳор қилишади. **«Биз Ватанимизнинг истиқболи, фарзандларимизнинг ёруғ келажаги, мусаффо осмонимиз учун жонимизни ҳам фидо қилишга тайёрмиз»,** — дейилади жомбойлик бир гуруҳ меҳнаткашлардан келган шошилинчномада.

Бугунги кунда корхоналарда ва ташкилотларда меҳнат қилаётган одамларимиз ўз ҳаёти, фарзандлари ва мамлакат тақдири билан боғлиқ орзу-ниятлар билан яшамоқда, шу йўлда меҳнат қилмоқда. Уларнинг улкан бунёдкорлик, яратувчилик меҳнати билан юртимиз обод бўлаётир. Ислом Каримовнинг Президент бўлиб қайта сайланиши халқимизни янада фидойилик, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишга руҳлантиради. Зеро, Музработ тумани меҳнаткашлари Юртбошимиз номига йўллаган ўз хатларида ёзишганидек: **«Биз Сизга, Сизнинг ақл-заковатингизга ишонамиз. Сиз бор экансиз, бехавотир яшаймиз. Фарзандларимиз истиқлол неъматларидан сабоқ олиб, Сизга, юртимизга муносиб фарзандлар бўлишига ишонамиз. Ҳаммамизнинг умидимиз, ишончимиз, керак бўлса, қалқонимиз Сизнинг ўзингизсиз. Сиз учун, Сизнинг тимсолингизда келажагимиз учун овоз бердик!»** Бу сўзларда бутун халқимизнинг умид ва орзуси, ишончи ифодаланганига шубҳа йўқ.

Салим АШУРОВ.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Азиз Ислом Абдуғаниевич,

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Сизнинг мамлакатда юксак обрў-эътиборингизни тасдиқлаган ишончли ғалабангизни эшитиб, ғоят мамнун бўлдим

Сизга чин қалбимдан мустаҳкам соғлиқ, узоқ умр, барча эзгу ниятларингиз ва ташаббусларингизда каттадан-катта муваффақиятлар тилайман.

Кўп миллионли Ўзбекистон халқи Сизга юксак ишонч билдириб, демократия, тинчлик, тотувликка, Сизнинг доно раҳбарлигингиз остида ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга ҳамда мамлакатингизнинг халқаро майдондаги мавқеини мустаҳкамлашга бўлган содиқлигини намоён қилди.

Молдова билан Ўзбекистон ўртасида қарор топган дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам халқларимиз бахт-саодати йўлида муттасил ривожланиб, чуқурлашиб бораверишига ишончим комил.

Азиз Ислом Абдуғаниевич, Сизга ва яқин кишиларингизга тинчлик, эзгулик ҳамда омонлик тилашга ижозат бергайсиз ва Сизга бўлган ғоят юксак эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Петр ЛУЧИНСКИЙ,
Молдова Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига қайтадан сайланганлигингиз муносабати билан Сизни чин дилдан муборакбод этаман.

Мўғулистон ва Ўзбекистон ўртасида давом этиб келаётган анъанавий дўстона алоқалар ва муносабатлар келажакда янада ривожланишига ишончим комилдир.

Президент Жаноби Олийлари, Сизга муваффақият ва дўст ўзбек халқига равнақ ва осойишталик тилайман.

Нацагийн БАГАБАНДИ,
Мўғулистон Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига қайта сайланганлигингиз муносабати билан Сизни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва шахсан ўз номимдан муборакбод этишга ва бу масъулиятли ишда кўпдан-кўп муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Ўзбекистон БМТга аъзо бўлиши биланоқ ўзини бу ташкилотнинг ғоят фаол иштирокчиси сифатида намоён қилди. Бундай икки томонлама ҳамкорлик кейинги йилларда янада жўшқин тус олиб, янги маъно касб этишига ишончимиз комил.

Сизга бўлган ғоят самимий эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Павел КРАЛ,
БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Ўзбекистон Республикаси Президенти олий давлат лавозимига қайта сайланганингиз билан москваликлар ва Москва ҳукумати номидан Сизни самимий муборакбод этаман.

Ўзбекистон сайловчилари Сизни якдиллик билан қўллаб-қувватлаганликлари Сизга бўлган ишончдан ва фаолиятингизга юксак баҳо берилганлигидан далолатдир.

Москва билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги ҳамкорлик Сизнинг мададингизда янада ривож топишига ишонч билдираман.

Сизга мустаҳкам соғлиқ ва кўп қиррали фаолиятингизда муваффақиятлар тилаб билдирган самимий истакларимизни қабул қилгайсиз.

Юрий ЛУЖКОВ,
Москва Мэри.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, Ўзбекистон Президенти сайловида ишончли ғалабага эришганлигингиз билан Сизни сидқидилдан муборакбод этаман.

Ўзбекистон Республикасининг кўп миллатли халқи ғоят катта кўпчилик овоз билан Сизга яна ишонч билдирганлиги ўтган йиллар мобайнида Сиз бу халқни бирлаштириш ишига катта ҳисса қўшганлигингиздан далолат бериб турибди.

1996 йилнинг ёзида Сиз раҳбарлик қилаётган республикада бўлганим ёдимда. Сиз Россия билан яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга, миллий анъаналар ва маданиятларни сақлаб қолишга, бир-бирини бойитувчи ҳамкорликка катта эътибор бериб келаётганлигингиз қувонарли ҳолдир.

Ўзбекистон Республикаси халқининг бахт-саодати йўлида бундан буёнги меҳнатларингизда сизларнинг ҳаммангизга Яратганнинг ўзи мададкор бўлсин.

Самимий эҳтиром ила,

Патриарх АЛЕКСИЙ.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида эришган ёрқин ғалабангиз муносабати билан ғоят самимий қутловларимни қабул қилгайсиз.

Сайлов якунлари Сиз Ўзбекистон аҳолиси ўртасида ва ундан ташқарида юксак обрў-эътиборга эга эканлигингиздан ҳамда фаолиятингизга юқори баҳо берилганлигидан далолатдир. Ишончим комилки, Ўзбекистон халқи иқтисодий ислоҳотларнинг муваффақиятига ва республиканинг гуллаб-яшнашига бўлган орзу-умидларини Сизнинг номингиз билан боғлаб тўғри йўлни танлади. Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, Сизга юксак лавозимда чин қалбдан муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва омонлик тилайман.

Татаристон Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик янада мустаҳкамланиб, ривожланишига астойдил ишонаман.

Эҳтиром ила,

М. ШАЙМИЕВ,
Татаристон Республикаси Президенти.

ХОРИЖ САРМОЯЛАРИ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Республика Давлат мулки қўмитасида Вазирлар Маҳкамасининг Агросаноат ҳамда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш мажмуаларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Б. М. Олимжонов ва В.А. Чжен иштирок этишди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1999 йил 25 ноябрда қабул қилинган «2000-2001 йилларда хорижий сармоядорларни жалб эттан ҳолда корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тадбирлари тўғрисида»ги 511-сонли қарорида қўйилган вазифаларнинг бажарилиши кўриб чиқилди. Унда хорижий шериклар ёрдамида республика корхоналари фаолиятини барқарорлаштириш ва самарадорлигини таъминлаш, янги технологияни жорий этиб, жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришиш бу борада олиб борилаётган ишларда бош мақсад этиб белгиланганлиги таъкидланди.

Мажлисда 1999 йилда хориж сармояларини жалб этиш бўйича амалга оширилган ишларнинг натижалари ҳамда 2000 йилда мазкур йўналишдаги фаолиятни янада чуқурлаштириш масалалари юзасидан тармоқлар, корхоналар, бозор иқтисодиёти бўлинмалари ва тузилмаларининг раҳбарлари фикр алмашдилар. Таъкидланганидек, 1999 йилда 68 та корхонада жалб этилган сармояларни қўшиб ҳисоблаганда умумий миқдори 463 млн. АҚШ долларига тўғри келадиган давлат активлари хусусийлаштирилди. Айниқса, «Ўзпаррандасаноат» уюшмаси олдинги йилларга нисбатан сезиларли натижаларни қўлга киритди, бу соҳада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, хорижий элчихоналар ҳамда ваколатхоналар ҳомийлигида йирик акциядорлик бирлашмаси вужудга келтирилди.

Мажлис иштирокчиларига хорижий ҳамкорларни жалб этиш ишини янада яхшилаш юзасидан зарур тавсиялар берилди, уларга кўрсатиладиган имтиёзлар ва преференсларнинг моҳияти тушунтирилди. Республикада, чиндан ҳам, сармоядорлар учун қулай шароит юзага келтирилган, бизда «очиқ эшиклар» сиёсати йўлга қўйилган. Давлат мулки учун инвестиция мажбуриятлари ҳисобга олинган ҳолда, хорижий ва миллий валюта ҳисобида аралаш тўлов шакли кўзда тутилган. Узоқ муддатли шериклар учун акцияларнинг назорат қилиш ҳуқуқини берувчи йирик миқдордаги тўпламларини сотиб олиш, тўлов муддатларини узайтириш, корхонанинг қарзларини қайта кўриб чиқиш ва бошқа шу каби бир қатор ўзаро манфаатдорликка асосланган чора-тадбирлар ҳам қўлланилади.

Мажлисда корхоналар фаолиятининг самарадорлигини кескин оширишга ўз ҳиссасини қўшадиган узоқ муддатли сармоядорларга корхоналар акциялари тўпламини сотиш бўйича аниқ тадбирлар ва муддатлар ҳам белгиланди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси матбуот маркази.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Хитой Халқ Республикасининг "HWASHEN" компанияси "Бухоро ипаги" очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти билан қўшма корхона тузиш тўғрисидаги шартномани имзолади. Унга кўра, шу йилнинг апрел ойидан бошлаб мазкур компания 100 минг кассета Хитой ипак қурти уруғини келтириб, шу ерда олий навли, жаҳон стандарти талабларига мос пилла етиштириб беради. Хитойлик ҳамкорлар ипак қурти парвариш қиладиган барча хўжаликлар аъзоларига олдиндан юз фоиз пилла пулини тўлайди. Хорижлик шериклар 2001-2003 йилларда Бухорода ипак мато, ипак газлама ва бошқа тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ҳам режалаштиришяпти.

Илҳом САФАР,
ЎзА мухбири.

КЕЛГУСИ ҲОСИЛ ЗАМИНИ

Жиззах вилоятида 2000 йилда ғалладан мўл ҳосил етиштириш учун пухта замин яратилмоқда. Ҳозиргача вилоят бўйича қарийб 170 минг гектардан зиёд майдонда яшил майсалар ҳосил қилинди. Шу кунларда экинни маҳаллий ва минерал ўғит билан озиқлантириш жадал олиб бориляпти. Деҳқонлар Вазирлар Маҳкамасининг "Экинларнинг пайҳон қилинишига қарши кураш самарадорлигини ошириш тўғрисида"ги қарорига қатъий амал қилган ҳолда, ғалла парваришини кучайтириш билан бирга, унинг пайҳон қилинишига йўл қўймаслик чора-тадбирларини ҳам кўришмоқда.

Йўлчи ЖЎРА,
ЎзА мухбири.

Ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссиясининг Тўлов муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзларини қисқартириш бўйича кичик комиссиясининг навбатдаги йиғилишида республика Президенти фармонлари ва Вазирлар Маҳкамасининг қатор қарорлари талабларидан келиб чиққан ҳолда, комиссия томонидан вазирлик ва идораларнинг умумий дебиторлик-кредиторлик қарзларини камайтириш ва муддати ўтганини бартараф этиш борасида 1999 йилда олиб борилган ва 2000 йилда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар муҳокама қилинди.

БЮДЖЕТ ТЎЛОВЛАРИ ИНТИЗОМИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Мазкур кичик комиссия раиси, Марказий банк раиси Ф.Муллажонов бошқарган бу мажлисда:

вазирлик, идоралар ва хўжалик бирлашмаларининг муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзларини бартараф этиш бўйича аниқ чора-тадбирлар амалга оширилгани;

ҳар бир вазирлик ва идора раҳбарининг бу борадаги ишларига шахсан баҳо бериб борилгани;

муддати ўтган қарздорликка йўл қўйган, олдиндан ҳақ олмасдан, тўловга қобилиятсиз корхоналарга маҳсулот жўнатган ва амалдаги қонунчилик талабларини бузган 300 та хўжалик субъекти бўйича ҳужжатлар прокуратура идораларига, 23 та банкротлик аломатига эга бўлган хўжалик субъектлари бўйича ҳужжатлар Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитасига тақдим этилгани;

прокуратура идоралари томонидан 1999 йил давомида ўтказилган текширишлар натижасига кўра, 581 та ҳолат юзасидан жиноий, 5431 та ҳолат юзасидан маъмурий, 1237 та ҳолат юзасидан интизомий, 3026 та ҳолат юзасидан моддий жавобгарлик чоралари кўрилгани ва жами 15,6 миллиард сўмлик қарзларни ундириш юзасидан судларга даъво аризалари киритилгани қайд этилди.

Амалга оширилган аниқ чора-тадбирлар натижасида мониторинг ўрнатилган 22 та вазирлик ва идораларнинг муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзлари асосан тугатилганлиги алоҳида таъкидланди.

Шу билан бирга, ҳудудий комиссиялар раҳбарлари зиммасига мазкур соҳадаги ишларни сусайтирмаслик, ҳудудлардаги ҳар бир хўжалик субъектида муддати ўтган қарздорликка йўл қўймаслик ва умумий қарздорликни кескин камайтириш, бундан ташқари, ҳудудий комиссиялар раҳбарлари зиммасига Вазирлар Маҳкамасининг "Республика корхоналари ўртасида ҳисоб-китоблар механизмини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига мувофиқ бир йил муддатга қўшимча мониторинг ўрнатилган Энергетика ва электрлаштириш, Коммунал хизмат кўрсатиш вазирликлари, "Ўзбекнефтгаз" миллий холдинг компанияси, "Ўзкимёсаноат" уюшмасига қарашли корхона ва ташкилотлар ва уларнинг контрагентлари ўртасидаги ўзаро қарзлар, шунингдек, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш идоралари билан биргаликда аҳолининг электр, газ, сув ва коммунал хизматлари тўловлари ўз вақтида амалга оширилиши устидан доимий назорат ўрнатиш каби қатор вазифалар юклатилди.

Мажлисда кўриб чиқилган масалалар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

РЕСПУБЛИКА ШИФОКОРЛАРИНИНГ СЕМИНАР-КЕНГАШИ

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Андижонда "Шошилинч тиббий ёрдам ва соғломлаштириш ишларини такомиллаштириш" мавзуида республика семинар-кенгашини ўтказди.

Икки кун давом этган кенгашда республика соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг долзарб вазифалари, жойларда шошилинч тиббий ёрдамни ташкил этиш, мазкур тармоқ тизими учун етук кадрлар тайёрлаш, малакасини ошириш, оналик ва болаликни муҳофаза қилишни янада такомиллаштириш масалалари муҳокама этилди. Бу борадаги тажриба алмашилди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ҳ.Кароматов сўзга чиқди.

К.НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

"Ўзбекистон темир йўллари" давлат акционерлик компанияси бошқарувининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда 1999 йилда қилинган ишларнинг якуни ва темир йўл тармоғининг 2000 йилдаги вазифалари муҳокама қилинди.

САРҲИСОБ

Компания раиси Р.Зоҳидов ўтган йили "Ўзбекистон темир йўллари" давлат акционерлик компанияси фаолиятида ҳам сезиларли ўзгаришлар бўлганлигини қайд этди. Жумладан, Самарқанд-Мароканд электрлаштирилган тармоғи ишга туширилди, Мискин-Султонуиздоғ янги темир йўл тармоғи фаолият кўрсата бошлади. Тармоқ тараққиётига боғлиқ бўлган қатор масалалар ҳал қилинди. Хуллас, темир йўл транспорти олдида турган вазифалар асосан бажарилди.

Темир йўл тармоғи бошқарувини такомиллаштириш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган сиёсат юритилди. Белгиланган режаларга кўра, темир йўл транспорти бўлинмаларини қайта ташкил этиш ва хусусийлаштириш давом эттирилди. Маълумотларга кўра, 1998 йилга нисбатан ўтган йили юкларни жўнатиш ҳажми 1,4 фоизга ошди.

Шу билан бирга, 1998 йил даражасига нисбатан юк ташиш 88,8 фоиз, йўловчилар ташиш 84,7 фоиз бажарилди, холос. Ўтган йилга нисбатан вагонларга юк ортиш ва тушириш кўрсаткичи, шунингдек, юксиз ва юкли вагонларни давлатлараро чегараларда қабул қилиш ва топшириш кўрсаткичи яхшиланмади.

Тошкент, Оролбўйи ва Бухоро темир йўл бўлимлари бошқа темир йўл бўлимлари орасида яхши ишлади. Сурхондарё ва Қўқон темир йўл маъмуриятлари эса энг қолоқ бўлимлар сифатида ном қозонди.

Кенгашда компаниянинг иқтисодиёт ва молия соҳасидаги оғир аҳволи алоҳида танқид қилинди. Шунингдек, ҳар бир хўжалик тармоғининг иш фаолияти таҳлил қилиниб, мавжуд муаммоларни ҳал қилиш йўллари белгиланди.

Д. САИТОВА,
ЎзА мухбири.

ИСТИҚЛОЛ БЕРГАН ИМКОНИЯТ

Мустақиллигимизнинг ҳар бир йили кўҳна Самарқанд шаҳри ҳаётида ўчмас из қолдирмоқда. Унинг жаҳоний шуҳрати, иқтисодий салоҳиятини янада оширмоқда. Мустабид тузум даврида эътибордан четда қолган меъморий обидалар қайтадан ўз ҳолига қайтгани, саноатнинг ривожланиши учун беқиёс имкониятлар очилгани, бугунги кунда «СамКочавто», «ЎзБАТ», «Самарқанд-Прага» сингари 85 та қўшма корхона фаолият кўрсатаётгани бунинг ёрқин далилидир.

Коммуникация соҳасида эришилган ютуқлар ҳам тилга олгудек. Хусусан, «Самарқандтелеком» шўъба корхонаси уч йилча аввал «Ўзбекистон-Интернейшнл ҳиссадорлик жамияти» Ўзбекистон-Индонезия қўшма корхонаси таркибига кирган эди. Корхона раҳбари Ҳикмат Ҳакимовнинг таъкидлашича, мустақиллик берган имконият туфайли ўтган қисқа муддат ичида ривожланган хорижий давлатлар билан ҳамкорлик қилинмоқда, уларнинг тажрибаларидан фойдаланилаяпти, янги технологиялар олиб келинаётир. Собиқ Иттифоқ даврида эса бундай ҳаракатлар ҳақида тасаввур ҳам қилиб бўлмасди. «Ўзбектелеком» концерни орқали Индонезиянинг «Бакри комюнинейшн корпорейшн» компанияси билан ҳамкорлик йўлга қўйилгач, улар «Самарқандтелеком»ни ривожлантириш мақсадида йигирма беш йил муддатда 90 миллион АҚШ доллари миқдорида сармоя киритишни ўз зиммаларига олишди. Дастлабки икки йилда эса олинган маблағ 5 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

— Бундай маблағга эга бўлишимизнинг ўзи мамлакатимизда ҳар бир соҳанинг ривожи учун кенг йўл очилганлигини кўрсатади, — дейди корхонанинг молия бўйича директори Муҳаммади Самадов. — Шунинг ҳисобига ҳозиргача еттита АТС тўлиқ қайта таъмирланиб, электрон автомат телефон станцияларига айлантирилди. Барча энг замонавий ускуналар эса Германиянинг «Сименс» ва Японияниг «Нек» фирмаларидан олинди.

Корхонанинг техник директори Тўхтамурод Ғайбуллаев эса янги алоқа уйининг ишга туширилганлигини ҳам мустақиллик билан боғлайди. Дарвоқе, самарқандлик алоқачилар шўролар тузумининг етмиш йилида ҳам ўзлари орзу қилган янги бинога эриша олмагандилар. Ҳозир бу кўркам иморат Боғишамол тумани ҳудудига салобат бағишлаб турибди.

Яқинда корхонада яна бир қувончли воқеа юз берди. Ўттиз саккиз йилдан буён муттасил ишлатилган, бугунга келиб деярли яроқсиз аҳволга тушган 24-АТС тўлиқ қайта таъмирланиб, замонавий технология билан таъминланди. Эндиликда 34-АТС деб аталаётган бу тармоқ беш минг абонентга хизмат кўрсатаяпти. Самарқанддаги жаҳон андозалари даражасидаги телефон нуқталари эса 42500 тадан ошиб кетди.

Тошкент ва Самарқанд шаҳарларини боғловчи «Транс-Осиё-Европа» оптик толали алоқа линиясининг халқаро сигменти ишга туширилганлиги, EWSD шаҳарлараро рақамли телефон станцияси қурилишининг ниҳоясига етказилиши натижасида шаҳарлараро ва халқаро сўзлашувлар даражаси икки баравар ортди.

Шуниси эътиборлики, замонавий станцияларнинг барчасида абонентларга қўшимча хизмат кўрсатиш ҳам йўлга қўйилган. Уларнинг тури ўн битта. Абонентнинг уй телефонидан уйғотувчи соат сифатида фойдаланиши, бир вақтнинг ўзида бирйўла 5-6 киши билан суҳбатлашиши, телефон рақамини вақтинча бошқа жойга кўчириши, телефон кодини ўзи очиб, ўзи ёпиши каби хизматлар шулар сирасига киради.

Буларнинг бариси «Самарқандтелеком»ни вилоятдаги иқтисодиёти бақувват корхоналардан бирига айлантирди, Чунончи, 1999 йилда даромад режаси 1 миллиард 56 миллион сўмга бажарилди. Хизмат кўрсатиш сифат кўрсаткичлари яхшиланди. Бир йил мобайнида хонадон ва ташкилотларда 5890 та ўрнига 6479 та телефон ўрнатилди.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мустақиллик мевалари

Дала айланишни ёқтираман... Инсоф билан айтганда, агар мустақилликка эришмаганимизда, Юртбошимиз бизга ўхшаш деҳқон-фермерларнинг бошини силамаганида, ҳозиргидек эмин-эркин ишлармидик? Гектарлаб унумдор ерларга, ўнлаб бош чорва ҳайвонларига эга бўлармидик? Асло! Рисоладагидек ҳаёт кечириш учун илгари бор-йўғи тўрт-беш сотих ерга эга бўлолмаганимиз, беш-олти оила 10-15 бола билан супрадай ҳовли-жойда яшаганимиз ҳеч кимга сир эмас-ку, ахир.

ШУ ЕРНИНГ ЭГАСИ — ЎЗИМИЗ

Менга Избоскан туманидаги «Шарқ юлдузи» жамоа хўжалигидан ўн гектар ер ажратиб беришган. Унинг саккиз гектарида пахта, бир гектарида буғдой ва яна бир гектарида бошқа экинлар парваришлайман. Ерга ўз томорқамдай қарайман. Менга ҳеч ким юқоридан буйруқ бермайди. Борди-ю, ёрдам сўраб борсам, ноумид қайтаришмайди. Аввалги йили ҳайдов трактори, ўрим-йиғимда асқотадиган техника воситаси, ҳосилни ва дағал хашакни ташийдиган механизм сотиб олдим. Уларни асосан укам Маҳмуджон бошқаради.

Ҳозир фермамизда 40 бош қорамолимиз бор. Унинг 16 бошини соғин сигирлар ташкил этади. Ўтган йили 200 тоннадан зиёд сут топширдик. Бир тоннадан ортиқ гўшт сотдик. Даромад ҳам шунга яраша.

Юртбошимиз йиғинларнинг бирида «Фермерлар аграр ислоҳот тизимининг илк қалдирғочлари. Уларнинг қанотини синдирмайлик. Уларни асраш, авайлаш, парвариш қилиш керак. Фермерларимиз кўрсатилган бир яхшиликка минг яхшилик билан жавоб қайтаришларига имоним комил», деб алоҳида таъкидлагандилар.

Гап ана шу юксак ишончни амалда оқлаш учун астойдил ишлаш-да.

Елкамизга Истиқлол аталмиш буюк неъмат шабадаси текканига, эркимиз ўз қўлимизда бўлганига, мана, саккиз йилдан ошди. Шуни комил ишонч билан айтаманки, биз энди шу муқаддас юртнинг эгасимиз. Еримиз, сувимиз ўзимизники. Бизнинг ютуғимиз қанча салмоқли бўлса, бозорларимизда нарх-наво шунча арзон бўлади, халқимиз дастурхонига маъмурлик, серобчилик кириб боради.

Олимжон РЎЗИМАТОВ,
деҳқон-фермер.
Андижон вилояти.

Наманган вилоятидаги қатор туманларнинг экин майдонлари қир-адирларда жойлашган. Бу ерларни сув билан таъминлаш осон эмас. Буни ҳисобга олган вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси сувни қир-адирларга чиқарадиган насос станцияларини қуришга алоҳида эътибор бермоқда. Яқинда Чортоқ туманида ана шундай станциялардан бири ишга тушди. Бу насос 1,5 куб сувни 96 метр баландликка кўтариб бериш, яъни 2000 гектар ерни сув билан таъминлаш имконига эга.

СУРАТДА: янги насос станцияси хизматчиси Маъруфжон Ҳасанов.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Асака тумани «Матлуботсавдо» ҳиссадорлик жамияти қошидаги нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси қошида шоколад тайёрлайдиган ихчам фабрика иш бошлади.

АСАКА ШОКОЛАДИ

Умумий қиймати 1 миллион 200 минг АҚШ долларига тенг бўлган корхонанинг ишга туширилиши хорижнинг турли ялтироқ қоғозларга ўралиб, эл дастурхонининг арзанда безаги бўлиб келган турли ширинликларни сиқиб чиқариш имконини берди. Энди қишлоқ дўконларининг пештахталари жаҳон андозалари талабларига тўла жавоб бера оладиган, мазаси оғизда қоладиган, бозордагидан бирмунча арзон шоколад ва вафли маҳсулотлари билан тўлади. Дастурхонимизни безайди. Болакайларнинг қувонганини айтинг. Соғлом авлод йилининг илк туҳфаси бўлди у.

Корхона раҳбари Муяссар Юсупованинг елиб-югуриши натижасида корхонада ривожланган мамлакатларнинг илғор технологияси ўрнатилди. Улар ёрдамида элликдан ортиқ турдаги ширинлик ишлаб чиқариш мумкин. Корхона янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ юксак унум билан ишламоқда. Кунига уч тоннадан зиёд маҳсулот тайёрланаётир. Улар харидор эътиборини дарҳол ўзига тортадиган рангли, ялтироқ қоғозларга ўралган ҳолда сотувга чиқарилмоқда.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХИВА ГИЛАМЛАРИ ЭКСПОРТИ ЙЎЛИДА

Хоразм вилоятида тузилаётган янги Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси «Хива Карпет» деб номланди. Мазкур корхонани ташкил этиш бўйича инвестиция лойиҳасининг техник-иқтисодий асосномаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Фармойиши билан тасдиқланган.

«Ўзбекенгилсаноат» давлат лойиҳалаштириш институти бош муҳандиси Олег Павленконинг «Туркистон-пресс» мухбирига маълум қилишича, «Хива гилами» комбинати ва Германиянинг «Геко ГмБх» ҳамда «Промотекс» фирмалари ушбу қўшма корхонанинг таъсисчилари ҳисобланади. «Хива Карпет»нинг Низом жамғармасини 18,6 миллион немис маркасидан зиёдроқ маблағ миқдорида шакллантириш мўлжалланмоқда.

Йилига қарийб 1,7 миллион квадрат метр гилам маҳсулотлари ва 640 минг квадрат метр ҳажмида полга қопланадиган махсус тўшаклар ишлаб чиқариш қувватига эга қўшма корхона Хива гилам комбинатининг ишлаб чиқариш майдонида барпо этилаётир.

«Хива Карпет» қўшма корхонасининг ишга туширилиши Хоразмда аҳолининг иш билан бандлиги муаммосини ечишда ҳам ёрдам беради. Корхонада 533 ишчи ўрни ташкил этилиши кўзда тутилган.

«Туркистон-пресс».

Ҳиммат

ХИЗМАТ ВА САХОВАТ — ЭГИЗ

«Навоийматлуботсавдо» ҳиссадорлик жамияти асосан қишлоқ аҳлига савдо хизмати кўрсатади. Бу ерда умумий мол айланиши ҳажми бир йилда 114 фоиз ошди, аҳоли жон бошига савдо хизмати кўрсатиш эса 21 фоизга кўпайди.

Ҳиссадорлик жамиятида ишлаб чиқариш тармоғини кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Ўтган йили халқ истеъмол моллари тайёрлайдиган 14 та цех ишга туширилди. Бу борада, айниқса, Учқудуқ, Қизилтепа, Бешработ матлубот жамиятлари, «Кармананон» ҳиссадорлик жамиятида ибратли ишлар амалга оширилди.

«Соғлом авлод йили» муносабати билан ҳиссадорлик жамиятига қарашли ҳамма савдо дўконларида болалар бурчаклари очилди. «Меҳрибонлик уйи», мактаб-интернатларда тарбияланаётган кўнгли ярим болаларга эса йил давомида 150 минг сўмлик кийим-кечак, пойабзал ҳадя этилади.

Рамазон ҳайитида ҳам аҳолига 850 минг сўмлик хайрия кўрсатилди.

П.ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2000 йил 18 январдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	94,10
1 Австрия шиллинги	10,53
1 Англия фунт стерлинги	232,66
10 Бельгия франки	35,92
1 Голландия гульдени	65,76
10 Греция драхмаси	4,38
1 Дания кронаси	19,47
1 БАА дирхами	38,50
1 АҚШ доллари	141,40
1 Миср фунти	41,29
10 Испания песети	8,71
100 Италия лираси	7,48
1 Канада доллари	97,48
1 Хитой юани	17,08
10 Люксембург франки	35,92
1 Малайзия ринггити	37,21
1 Германия маркаси	74,10
1 Польша злотийси	34,79
1 СДР	194,25
1000 Туркия лираси	0,26
1 Финляндия маркаси	24,37
1 Франция франки	22,09
1 Швейцария франки	89,95
1 ЕВРО	144,92
10 Жанубий Корея вони	1,26
10 Япония иенаси	13,37
1 Россия рубли	4,95
1 Украина гривнаси	26,24

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

КУЧЛИ БАНК -

Ватанимиз мустақиллигининг тўққизинчи йили бошланди. Унинг тараққиёт босқичларига назар солар экансиз, ўзгаришларнинг теранлиги ва кўламини янада яққолроқ англай бошлайсиз. Зеро, биз ўтган даврда фурсатимизни самарасиз баҳс-мунозаралар билан ўтказмасдан, жамиятни тубдан ислоҳ қилишнинг аниқ масалалари билан машғул бўлдик. Президент Ислом Каримов томонидан илгари сурилган, халқимиз ва чет эллик мутахассислар ҳам эътироф этган мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг беш принципи муваффақиятларимизнинг бош мезони бўлмоқда. Бунда, шубҳасиз, барқарор ва самарали фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон банк тизимининг ҳам ўрни каттадир.

Жамоатчи мухбиримизнинг Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Файзулла МУЛЛАЖОНОВ билан суҳбатида гап асосан бу тизимдаги изчил ўзгаришлар жараёни, унинг халқ хўжалигидаги аҳамияти, истиқболлари хусусида борди.

— Файзулла Мақсуджонович, янги йилнинг дастлабки кунларида одатда қилинган ишларга холис баҳо бериладн, белгиланган янги ва масъулиятли вазифаларни бажаришга киришилади. Биз ҳам шу анъанага риоя этиб, суҳбатимизни банк тизимидаги ислоҳотлар натижаларидан бошласак...

— Ўтган йиллар мобайнида Марказий банк асосан ҳукумат билан келишилган ҳолда иқтисодий ўзгаришларни мустаҳкамлашга, айниқса, экспортга йўналтирилган ва импорт ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналарни барпо этишни қўллаб-қувватлашга қаратилган қаттиқ пул-кредит сиёсатини олиб борди. Бу эса ўз навбатида мамлакат тўлов тизимини такомиллаштириш, пул маблағларининг айланиш тезлигини бир неча баравар ошириш, иқтисодиётнинг молиявий талабларини тўла қондириш билан бирга, макроиқтисодий барқарорлик ва инфляция даражасини пасайтириш имконини бермоқда. Буларнинг бариси иқтисодий фаолликнинг ошишига, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларига йўналтирилаётган капитал маблағларнинг ўсишига, пировардида мамлакатимизда инвестицион муҳитнинг яхшиланишига ва иқтисодий юксалишнинг мустаҳкамланишига шарт-шароит ҳозирламоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, сўнгги йиллардаги иқтисодий юксалиш суръатлари кўп жиҳатдан тижорат банкларнинг кредит портфели сифати ва ҳажми ошгани билан изоҳланади. 1995 йилнинг бошида тижорат банкларининг ссуда портфелида узоқ муддатли кредит қўйилмалари улуши 3,7 фоизни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич 1999 йилнинг декабрига келиб 56,4 фоизга етди. Иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар жараёнида банк тизимининг кредит қўйилмалари орқали фаол иштирок этиши уларнинг ялпи миллий маҳсулот ишлаб чиқаришдаги улушини сезиларли даражада оширишга (1994 йилдаги 18 фоиздан 1999 йилда 27,2 фоизга етди) олиб келди. Бу баъзи Ҳамдўстлик мамлакатлари ва Шарқий Европа давлатларининг айни шу кўрсаткичларидан ортиқдир. Масалан, ана шу кўрсаткичлар Литвада 25,8 фоизни, Латвияда 20,1, Россияда 17,8, Қозоғистонда 10,8, Қирғизистонда 9,0, Украинада 8,4, Арманистонда 8,0, Польшада 23,6, Руминияда 18,1, Болгарияда 11,6 фоизни ташкил этган.

Банк тизими кредит сиёсатининг иқтисодий юксалишларни мустаҳкамлашга қаратилганини, шунингдек, банк активлари таркибида кредитлар улушининг йилдан-йилга кўпайиб боришида ҳам кўриш мумкин. Хусусан, ўтган йиллар ичида тизимнинг катта миқдордаги миллий ва хорижий валютадаги маблағлари иқтисодиётнинг муҳим стратегик соҳалари — пахтачилик, ғаллачилик, нефть қазиб олиш ва уни қайта ишлаш, кимё, тоғ-кон саноатини ривожлантиришга йўналтирилди.

Мамлакатимиз тарихида бўлмаган соҳаларнинг, масалан, автомобилсозлик ва унга турдош корхоналарнинг барпо этилишини таъминлади. Банклар инвестициялари шарофати билан республикамиз экспорт таркиби сифат жиҳатидан ўзгариб бормоқда.

Иқтисодий сиёсатдаги устувор вазифаларнинг тўғри белгиланиши туфайли халқ хўжалигининг деярли барча соҳаларида ўсиш суръатлари таъминланмоқда. Ҳозирги пайтда бу суръатларга мустаҳкам пойдевор яратилган. Мисол тариқасида ёқилғи-энергетика тармоғини олиб кўрайлик. Илгари биз қанчадан-қанча валютамизни сарфлаб, четдан ёнилғи сотиб олардик. Сотиб олсак ҳам майли, аммо шерикларимиз экинтикин, ўрим-йиғим авж палласига кирганда арзимас нарсаларни рўкач қилиб, биздан ўзимиз учун муҳим бўлган нарсаларни талаб этарди. Иложсизликдан тишимизни тишимизга босиб, кўзимизни чирт юмиб, уларнинг талабини бажаришга мажбур бўлардик. Акс ҳолда ёнилғи етиб келмас, режалаган ишларимиз чиппакка чиқарди.

Маълумки, ҳозирги пайтда Ўзбекистон саноатининг бу тармоғи тўлақонли мустақилликка эришди. Саккиз йил давомида нефть қазиб олиш кўрсаткичлари деярли тўрт баравар оширилди. Банклар кредитларидан оқилона фойдаланилгани боис, қисқа муддат ичида Бухорода янги корхона қуриб ишга туширилди, Кўкдумалоқ кони ўзлаштирилди, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи қайта таъмирланмоқда. Иқтисодиётни босқичма-босқич ривожлантиришга бўлган ёндашув нефть-газ саноатига узвий боғланган бошқа соҳаларнинг ҳам тобора ўнгланиб боришига шароит яратмоқда. Ўтган даврда банкларнинг йирик миқдордаги кредитлари Шўртан газкимё мажмуи, "Кимётола" ишлаб чиқариш бирлашмаси, умуман, кимё саноатидаги бошқа бир қатор йирик лойиҳаларни молиялашга йўналтирилди.

Банк тизими мамлакатимизда дон мустақиллиги ва уни қайта ишлаш тармоғини ривожлантиришда ҳам фаол иштирок этди. Тармоқни қўллаб-қувватлаш қисқа муддатда бутун бошли инфратузилмани шакллантириш имконини берди. Сўнгги беш йилда республикамизда дон тайёрлаш бўйича беш баравар ўсишга эришилди. Тармоқнинг тез оёққа туриб кетишида "Ғаллабанк" ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат банкининг қўшган ҳиссаси катта бўлди. Банкнинг биргина ўтган йилнинг ўзида мазкур соҳага йўналтирган кредит қўйилмалари миқдори 2,1 марта ошди. Соҳанинг ривожланиши мамлакатимизда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш тармоғидаги ўзгаришларни жадаллаштириб юборди. "Саноатқурилишбанк"нинг хизматлари туфайли республикамизда бир қанча спирт заводларининг технологик линиялари замонавий йўсинда қайта таъмирланди ёки янгилари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Шу тариқа Ўзбекистон банк тизими машаққатли ва самарали йўлни босиб ўтди. Гапнинг сирасини айтганда, банк тизимида ислоҳотларни амалга ошириш ва уни ривожлантириш бўйича мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов белгилаб берган стратегия ўз ҳаётийлигини амалда исботлади. Мамлакатимиз молия соҳасида, бинобарин, айнан банк тизими бир маромда ривожланиб боряпти. Замон ва ижтимоий-иқтисодий ҳаётдаги оламшумул ўзгаришлар тизим олдига унинг самарадорлигини яхшилашга қаратилган янгидан-янги вазифаларни қўймоқда.

Бу йил замонавий бозор инфратузилмаларини шакллантириш, нақд пул ва нақд пулсиз маблағларни бошқаришнинг самарали механизмини яратиш, пул-кредит, умуман, молия бозорини қўллаб-қувватлашга қаратилган, тижорат банкларининг ликвидлигига таъсир этувчи ва жаҳон тажрибасида ўзини оқлаган бир қанча усуллари, масалан, Марказий банкнинг очиқ бозордаги операциялари, гаров кредитларини амалиётга татбиқ этиш кўзда тутилмоқда. Буларнинг ҳаммаси банкларнинг иқтисодий тараққиёт тезлигини оширувчи ўзига хос "локомотиви" бўлишини таъминлайди.

— Бундай катта ишларни амалга ошириш, шубҳасиз, анча-мунча валюта маблағларини талаб этади. Лекин Марказий банкнинг валюта сиёсатига эътироз билдирувчилар, уни ўзгартириш, бозор талабларига мослаш ҳақидаги фикр-мулоҳазалар ҳам бор. Бу жабҳада, умуман олганда, ўзгаришлар бўлиши кутиляптими?

— Ўзгаришлар бўлиши табиий. Лекин мен ўзгаришларнинг табиий кечиши тарафдориман. Бирор нарсани зўрма-зўраки, мажбуран ёки кўр-кўрона жорий этишнинг оқибати яхшиликка олиб келмайди.

Валютани тартибга солиш сиёсати, биринчи навбатда, хорижий сармояларни жалб қилиш орқали корхоналарни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш, қўшма корхоналар тузиш, кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилмоқда. Кучли рақобатчилик шароитида корхоналар фақат шу йўл билан сақлаб қолинмоқда ва маҳсулотларимиз ташқи бозордан ўз ўрнини топмоқда. Валюта ресурсларининг иқтисодиётнинг асосий тармоқларига йўналтирилиши юқорида айтилган ва бошқа йирик инвестицион лойиҳаларни амалга ошириш ҳамда мамлакатимиз экспорт салоҳиятини сезиларли даражада оширишга имкон яратди.

Олдимизда яна бир муҳим вазифа — миллий валютамизни хорижий валюталарга эркин айирбошлаш вазифаси турибди. Бу масалада муайян ишлар олиб борилмоқда. Мамлакатнинг валюта тушумларини кескин кўпайтириш манбаи бўлган экспорт салоҳиятини ошириш, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш чоралари кўрилмоқда. Иқтисодиётнинг барқарор ривожланиши ва четга тайёр маҳсулот сотиш ҳажмининг ўсиши валюта бозорини янада эркинлаштириш ва миллий валютамизнинг халқаро жорий операциялар бўйича эркин айирбошланишини таъминлаш кўзда тутилган босқичма-босқич тадбирлар мажмуини изчил амалга оширишнинг мустаҳкам асоси бўлиб қолади.

Валюта маблағларини юқори технологияга асосланган, яқин келажакда катта фойда келтирадиган ишлаб чиқаришга сарфламаган халқнинг ҳоли вой бўлишини баъзи Ҳамдўстлик мамлакатлари тажрибаси кўрсатиб турибди. Молиявий инқироздан энг кўп зарар кўрган бу мамлакатларда инқирозга юз тутишига сабаб бўлувчи инвестицион муҳит ҳукмрон эди. Яъни, хорижий инвестиция ва кредитларни иқтисодиётнинг реал тармоқларига эмас, балки молия бозоридаги операцияларга йўналтиришга қаратилган муҳит валюта инқирозининг сабабларидан бири бўлди. Улар катта ҳажмдаги маблағлар, жумладан, норезидентларга тегишли маблағларни ҳам тезликда чайқовчилик ортидан мўмай фойда олиш мақсадида қисқа муддатли ликвид активларига йўналтирган эди. Капиталлар таркибининг бундай жойлашиши молия бозорининг нобарқарор бўлишига олиб келди, чунки бундай турдаги операциялар жаҳон бозоридаги қисқа муддатли тебранишларни ўзида дарров акс эттиради. Натижада молиявий бўҳронлар бу мамлакатлар иқтисодиётига, одамлар турмуш даражасига қаттиқ шикаст етказди.

Сўмнинг эркин конвертирланиши масаласида баъзи биродарларимиз бизга ана, уларда ундай, буларда бундай, деб эътироз билдиришади. Улар, назаримда, айсбергнинг юза қисмини кўришади, холос. Агар унга мутахассис сифатида синчиклаб қарасангиз, ичида кўп нуқслар борлигини сезасиз. Улар олган кредитларини бўлар-бўлмасга сарфлаб қўйиб, пул-молия бозори эшикларини ланг очиб юбориб, бугун инвесторлари ортидан, аҳволимизни тушунинглар, қарз юкидан халос этинглар, деб зир югуриб юришибди. Айтинг-чи, даромад топиш илинжида келган қайси сармоядор қуруқ қўл билан қайтиб кетишни хоҳлайди, ким бунга рози бўлади?!

Россия, масалан, жуда катта экспорт салоҳиятига, бозорга эга мамлакат. Ана шу мамлакатнинг бош банкири В.Геращенко рублнинг конвертирланиши яхши, бошқа пуллар олдида камситилишига йўл қўймайди, аммо бемаврид бўлди, чунки биз саноати ривожланган мамлакатларга бас келолмаймиз, дейди ўкиниш билан. Бу — мамлакати иқтисодиётининг баландпастини, ҳақиқий аҳволини кўзгудагидек кўриб турган, кўзи дунё молия бозорининг ўйинларини кўравериб пишиб кетган одамнинг гапи. Рублнинг бемаврид конвертирланганини бозор шароитида ҳеч қандай чекловлар бўлмаслик керак, деб кеча майдонга чиққан ёш радикал ислоҳотчилари ҳам бугун тан олмоқдалар. Нима дердик, ҳар ким экканини ўради.

Шундай экан, бу масалада шошма-шошарлик қилиб бўлмайди. Меҳнаткаш халқимиз пешона тери эвазига топилган валюта маблағларимиз, биринчи навбатда, халқимиз манфаатларига, халқимиз корига яраши керак. Унинг нималарга сарфланаётганига ҳар биримиз жавобгарликни ҳис этишимиз лозим. Бизнинг мақсадимиз изимиздан келаётган авлодни қарз ботқоғига ботириб кетиш эмас. Топилган валютани бугун бўлар-бўлмасга сарфлаб, эртага бировнинг қўлига қўш қўллаб топшириш ҳам эмас. Бизнинг бирдан-бир мақсадимиз — Худо берган табиий ресурсларни, имкониятларни ишга солиш. Ишонаманки, ўзини билган, мақсади аниқ бўлган ҳар қандай халқ шундай йўл тутади. Бизга эътироз билдирувчилар, аввало, мана шуни англаб етишлари керак. Ишлаб чиқариш ва экспорт ҳажмининг ўсиб бориши билан, шароит етилиши билан миллий валютамиз ҳам эркин айирбошланади.

Ҳарқалай, биз оқибати ёмон бўлган ишни қилиш ҳам, оқибати яхши бўлган ишни қилмаслик ҳам катта гуноҳ эканини яхши биламиз.

— Ўтиш даври иқтисодиётида ўзаро нотўловлар муаммоси юзага қалқиб чиқди. Буни, таъбир жоиз бўлса, тараққиёт танасига тушган иллат, дейиш мумкин. Ундан фориғ бўлишнинг бирон давоси борми?

— Бу қўйиладиган диагнозга боғлиқ. Бугун банкларимиз бу муаммога барҳам беришнинг уддасидан чиқяпти, дейишим мумкин. Банклар томонидан кўрилган тадбирлар мажмуи, мажбурий ёки огоҳлантирув чоралари самараси ўлароқ, республикамиз бўйича корхоналарнинг муддати ўтган қарздорликлари ҳажми 1999 йил бошига нисбатан қирқ баравар камайтирилди. Масалан, банклар иқтисодиётнинг бирбирига узвий боғланган тармоқларида муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзларини тугатиш мақсадида мониторинг ўрнатди, иқтисодиёт соҳаларидаги пул "оқими" йўналишлари, хўжалик субъектларининг ўзаро қарздорлик занжирларини ўрганди ва мақсадли схемалар ишлаб чиқиб, мақсадли кредитлар ажратди ёки факторинг хизматлари кўрсатди. Пировардида ишлаб чиқаришда янада жонланиш рўй берди, иш ҳақидан қарздорлик масаласи ҳал этилди.

Марказий банкнинг пул-кредит сиёсати ҳукуматнинг солиқ-бюджет сиёсати билан мувофиқ олиб борилиши ўзининг ҳаётийлигини амалда яна бир карра исботлади. Тўловлар бўйича ижтимоий ларзаларни келтириб чиқармади. Молия вазирлиги ва банкларнинг манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда реал муаммоларни ечиш устида изчил иш олиб боргани боис, пенсия ва нафақалар, уларга тенглаштирилган бошқа ижтимоий тўловлар ўз вақтида бериб борилмоқда. Бу сира тўловлар устидан назорат ўрнатилгани ва таҳлил этиб борилгани, корхона ва ташкилотларга камчиликларни тузатишда амалий ёрдам берилгани, тўлов муддати ўтган қарздорликни тугатиш бўйича хўжалик субъектларига мақсадли кредитлар ажратилганини, ҳеч иккиланмасдан, банк тизимининг республикамизда ижтимоий тотувликка қўшган ҳиссаси бўлди, деб айтиш мумкин. Айнан фуқаролар тотувлиги иқтисодий муваффақиятларнинг гарови экани Жаҳон банки ҳисоботларида ҳам қуйидагича эътироф этилган: "...ижтимоий консенсусга эришиш узоққа мўлжалланган режаларнинг рўёбга чиқишининг асосий омилидир, тадқиқотлар қаерда даромадлар ёки мулкка нисбатан катта тенгсизликка йўл қўйилса, ўша ерда ижтимоий-сиёсий барқарорликка путур етиши, инвестиция ва иқтисодий ўсиш суръатлари паст бўлишини кўрсатмоқда".

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, ўзаро нотўловлар муаммосини узил-кесил ҳал этиш бўйича банклар томонидан олиб борилаётган ишлар бу йил ҳам давом эттирилади.

— Ҳукумат кейинги пайтда кичик ва ўрта бизнесни иқтисодиётнинг истиқболли тармоғи, деб ҳисобламоқда. Банклар сиёсатида бу соҳани қўллаб-қувватлаш қандай акс этмоқда?

— Йирик ишлаб чиқариш корхоналарини, лойиҳаларни молиялаш орқали иқтисодиёт пойдеворини мустаҳкамлашда муайян даражага эришилгач, Марказий банк ва тижорат банклари кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш зарурлигини англаб етмоқда. Марказий банк ва унинг бош бошқармаларида тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни таҳлил этиб борувчи махсус хизматлар тузилди. Тижорат банкларида "ишонч телефонлари" ўрнатилди. Молия вазирлиги, Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, "Бизнес-фонд" ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда вилоятларда очиқ мулоқотлар ўтказилди. Очиқ мулоқотлар чоғида ишбилармонлар ва банклар ўртасидаги муаммолар аниқланди. Улар банк хизмати ва кредитлаш тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Ҳаёт бу хизматларнинг ўз вақтида тузилганини асослади. Биз кичик ва ўрта бизнеснинг ҳозирги аҳволи ва келгусидаги ривожланиш йўлларини кенг кўламда таҳлил қилишга эришдик.

Ишбилармонлар билан бўлиб ўтган учрашувлар самараси шу бўлдики, банклар томонидан тадбиркорларнинг талабларини кўриб чиқиш тартибига ўзгартишлар киритилди. Банк ходимларига кичик ва ўрта бизнеснинг, кўпукладли иқтисодиётни барпо этишнинг аҳамиятини яна бир карра тушунтиришга эришдик. Ахир, ҳукумат томонидан кичик ва ўрта корхоналарнинг ялпи миллий ишлаб чиқаришдаги улушини келгусида 25 фоизга етказиш вазифаси бежиз қўйилган эмас.

Ҳозирги пайтда тижорат банкларининг ўз маблағлари ҳисобидан тадбиркорларга ажратаётган кредитлар миқдори ошиб бормоқда. Ўтган йилнинг сўнгги олти ойида бу кўрсаткич 163 фоиз ўсди.

Ислом Абдуғаниевич КАРИМОВни Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб қайта сайланганлиги билан чин юракдан қутлаймиз.

Биз Ўзбекистоннинг келажакда янада равнақ топишига, барча соҳаларда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг муваффақиятли амалга ошишига ишонамиз. Зеро, буни Ўзбекистонда истиқомат қилаётган барча халқларнинг билдирган юксак ишончи ва эҳтироми ҳам тасдиқлаб турибди.

Биз Ўзбекистонда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишларига ўзимизнинг камтарона ҳиссамизни қўшишга астойдил ният қилганмиз. Асосий мақсадимиз: Мустақил Ўзбекистонни яқин давр ичида ривожланган мамлакатлар қаторида кўриш ва унинг гувоҳи бўлиш. Зеро, бунинг учун барча имконият, шароит ва салоҳият мавжуд.

SJG

«СУВЖИҲОЗГАЗ»

Ўзбек-Хитой қўшма корхонаси

Нас@2482

ТАРАҚҚИЁТ ТАЯНЧИ

Шуниси эътиборлики, тижорат банклари фақат ўз маблағларини бериш билан чекланиб қолмаяпти. Улар ўз фаолиятини кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун кредит маблағлари ажратаётган республикамиздаги бюджетдан ташқари фондлар ва халқаро молия ташкилотлари билан қалин ҳамкорлик асосида ташкил этмоқда.

Шу ўринда бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчиман. Ҳозирги пайтда тадбиркорларимиз хорижий валютадаги кредит ресурсларидан фойдаланишнинг анчагина ҳадисини олганлар. Масалан, ишбилармонлар Европа Тикланиш ва тараққиёт банкининг 60 млн. доллар миқдоридаги биринчи кредит линиясини уч йил давомида ўзлаштиришган бўлса, худди шу банк ва Осиё Тараққиёт банкининг 80 млн. доллардан ошиқ миқдордаги кредит линиясидан икки йил ичида фойдаланишди.

Марказий банк тадбиркорлик тузилмаларининг молиявий ресурслардан унумли фойдаланишига хизмат қилувчи амалий механизмни шакллантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Бюджетдан ташқари фондларнинг маблағлари ҳисобидан кредитлар бериш тартиби эндиликда анчагина соддалаштирилди ва бундай маблағлар бугунги кунда якка тадбиркорларга ҳам ажратилмоқда. Бу тартиб тадбиркорликни эндигина бошлаётганларга микрокредитлар бериш тўғрисидаги янги қоидалар билан тўлдирилди. Микрокредитлаш билан одатда жаҳон тажрибасида кредит уюшмалари ёки жамиятлари, банк ҳисобланмаган ташкилотлар шуғулланади. Марказий банк бошқа мамлакатлардаги тажрибаларни ўрганиб чиқиб, манфаатдор идоралар билан биргаликда "Кредит кооперативлари тўғрисида"ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқди. Мазкур қонун лойиҳаси ҳозирги пайтда халқаро экспертлар томонидан кўриб чиқилмоқда. Марказий банк янги қонун қабул қилингунга қадар ва вақтдан ютиш мақсадида "Тижорат банклари томонидан кичик ва ўрта бизнес субъектлари, деҳқон ва фермер хўжаликлари, якка тартибдаги тадбиркорларни барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан миллий ва чет эл валютасида микрокредитлаш тартиби"ни ишлаб чиқди. Ушбу тартибни жорий этиш бўйича ҳар бир вилоятда банк ходимлари ва тадбиркорлар ўртасида амалий семинарлар ўтказилди.

Мана шулардан ҳам кўриниб турибдики, ўтиш даврида тадбиркорлик равнақи кўпқиррали жараён бўлиб қолмоқда ва ижтимоий-иқтисодий суръатлар ривожига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Бу нафақат тадбиркорларнинг ресурслардан унумли фойдаланиши, балки банк тизимининг ҳам барқарор ва шиддат билан ривожланиши омили бўлиб қолмоқда.

— Россия ва баъзи Ҳамдўстлик мамлакатларида молиявий пирамидалар қулагач, турли қатламдаги мижозлар ўртасида банкнинг соғломлигига ишонч ҳосил қилиш катта муаммо бўлиб қолди. Бу борада бизда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ҳозирги пайтда республикамиздаги мавжуд қонунчиликка мувофиқ, депозитларни жалб қилиш фақат тижорат банклари зиммасига юкланган. Бу турли-туман молиявий пирамидаларнинг юзага келишига ўзига хос тўсиқ бўлмоқда. Тижорат банклари эса Марказий банкнинг жаҳон андозаларига мос келувчи пухта назорати остида фаолият кўрсатмоқда.

Банк назорати соҳасидаги қонунчилик ва меъёрий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиб, уни хорижлик экспертлар ёрдамида банк назорати бўйича халқаро Базель комитети талабларига жавоб берадиган йўсинда такомиллаштириб боряпмиз. Марказий банк назорат муассасаси сифатида бу тизимни янада кучайтиришдан манфаатдордир. Чунки бутун дунёда бўлиб ўтган молиявий тебранишлар таҳлили Марказий банкларнинг бу соҳадаги фаолиятини кучайтириш зарурлигини кўрсатмоқда.

Биргина ўтган йили мутахассисларимиз халқаро экспертларнинг, айниқса, Америка Халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) ходимларининг беғараз маслаҳати ва амалий кўмаги билан тижорат банкларини масофадан туриб назорат қилиш ва инспекцияни жойида ўтказиш самарадорлигини оширишга қаратилган талай ишларни амалга оширди. Меъёрий ҳужжатлар, тижорат банкларининг молиявий ҳисоботлари андозалари, бухгалтерия ҳисоботи ва аудит, шунингдек, инспекцияни жойида ўтказиш усуллари такомиллаштирилди. Янгидан киритилаётган низомларни амалиётга татбиқ этиш бўйича барча тижорат банклари ходимлари учун махсус амалий машғулотлар ўтказилди.

Булардан ташқари, тижорат банкларида корпоратив бошқарув, ички назорат, мижозлар учун ахборот олиш эркинлигини сифат жиҳатидан яхшиламай туриб, маҳаллий ва хорижий инвесторларни жалб этиш мушкул.

Тижорат банклари фаолиятини ҳар куни мониторинг қилиб бориш, улар ҳаракатида бирор муаммо аниқлангудай бўлса, уни зудлик билан бартараф этиш тизими яратилди.

Буларнинг барчаси тизимнинг барқарорлиги ва бир қанча ташқи таъсирларга бардошлилигини таъминламоқда. Натижада банклар жамғармачилари ва кредиторларининг манфаатларини етарлича муҳофаза қилиш имкони пайдо бўлди, одамларнинг банкларга шубҳа билан қарашига ўрин қолмади. Бу жиҳатдан олганда, мамлакатимизда МДҲ давлатлари орасида биринчи бўлиб электрон тўлов тизимини жорий этишимиз катта аҳамият касб этмоқда. Бир эслаб кўринг, бундан тўрт йил олдин ёнма-ён жойлашган идораларнинг биридан иккинчисига ўтказадиган тўловига бир неча кун кетарди. Эндиликда эса республикамизнинг у учидан бу учига ўтадиган тўловлар 15 дақиқага қолар-қолмас амалга оширилмоқда. Ҳукуматимизнинг катта ёрдами билан ташкил топган электрон тўлов тизимига соҳа мутахассислари юқори баҳо бермоқдалар.

Ҳозирги кунда банкларда юритилаётган бухгалтерия ҳисобини олиб бориш тартиби молиявий ҳисоботларнинг халқаро андозаларига тўлиқ жавоб беради. Бу банк назоратининг таъсирчан омилига айланди, шу билан бирга, банклар фаолиятининг чет эллик инвесторлар, акциядорлар ва мижозлари учун равшанлигини таъминламоқда. Бугунги кунда мижозлар банк фаолияти ҳақида ўзларини қизиқтирган маълумотларни эркин олиш имконига эга бўлдилар.

Банк фаолиятининг равшанлигини таъминлашда мамлакатимизда банк аудитининг жадал ўсиб бориши ҳам сезиларли ўрин тутмоқда. Банкларимиз дунёнинг нуфузли аудиторлик компаниялари томонидан аудитдан ўтказилмоқда. Унинг юқори даражада ўтказилиши банклар фаолиятининг кучли ва ожиз томонлари ҳақида холис хулоса чиқаришимизга имкон бермоқда.

Амалга оширилаётган чора-тадбирлар туфайли тижорат банклари фаолияти такомиллашиб, уларнинг жозибадорлиги ортиб бормоқда. Ўзбекистон банкларига нафақат мамлакат ичида, балки чет элларда ҳам катта қизиқиш уйғонмоқда. Банкларимиз халқаро рейтинг компаниялари рўйхатидан жой олмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, халқаро молия ташкилотлари илгари ўз кредит линияларини фақат Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкида очган бўлсалар, эндиликда "Асакабанк", "Саноатқурилишбанк", "АБН-Амро банк Ўзбекистон МБ АЖ" қўшма банкида ҳам очмоқдалар. Халқаро молия корпорацияси шу кунларда "Парвина" хусусий акциядорлик-тижорат банки ва бошқа банклар билан кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга йўналтириладиган кредит линияларини очиш бўйича музокаралар олиб бормоқда.

Тижорат банкларининг активлари 1994 йилдаги 72 млрд. сўмдан ҳозирги кунда 952 млрд. сўмга етгани, иқтисодиётнинг барча соҳаларини ривожлантиришга йўналтирилган кредит қўйилмаларининг жорий йил 1 январигача бўлган қолдиғи 533 млрд. сўмни ташкил этгани, жами активларининг 68 фоизлан кўпроғини тижорат банклари ўз маблағлари ва жалб қилинган депозитлари ҳисобига қоплаётгани Ўзбекистон банк тизимининг барқарор фаолият кўрсатаётганининг амалий исботидир.

— Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёни банклар фаолиятида қандай акс этаётгани ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

— Бу жараён, табиийки, банклар фаолиятини қайта кўриб чиқишни тақозо этаётир. Ҳозирги пайтда банк тизимидаги ислоҳотларни янада чуқурлаштириш тадбирлари ишлаб чиқилган. Булар орасида банкларнинг устав капиталига акциядорларнинг, хусусий тадбиркорлар ва чет эл инвесторларининг сармояларини, қўшимча жалб этишга катта эътибор берилмоқда. Сўнгги пайтда тижорат банкларининг аҳолининг пул маблағларини юқори даромад келтирувчи депозитларга жалб этишдаги фаолияти сезиларли даражада ошди. Банклар томонидан мижозларнинг талаб ва истаклари бўйича янги депозит хизматлари кўрсатилмоқда. Хусусан, юридик шахслар Вазирлар Маҳкамасининг "Банк тизимини ислоҳ қилишнинг чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан, бир неча банкда ҳисобрақамлари очиши мумкин. Оддий одамлар ҳам ўз маблағларини бир неча банкка қўйиши мумкин ва унинг сир сақланиши кафолатланган. Бу депозит ва кредит бозорида банклар ўртасида ўзига хос рақобат муҳитини шакллантирмоқда. Фоиз ставкаларининг юқори даражасини эркин белгилашга имкон бермоқда.

Ҳозирги кунда Ўзбекистонда турли мулкчилик шаклидаги 35 та банк фаолият кўрсатмоқда. Улар ўртасида соғлом рақобат муҳитининг яратилгани банк хизматлари бозорининг тобора ранг-баранг бўлиб боришини таъминлаяпти. Хусусий сармояларнинг молия бозорига "оқиб" келишига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Банк тизимини эркинлаштириш, таркибини ўзгартириш ва хусусийлаштириш жараёнлари бундан кейин ҳам фаол ва изчил давом эттирилади. Уларни амалга оширишнинг муҳим йўналишларидан бири тижорат банкларининг устав капиталидаги давлат улушини маҳаллий, айниқса, чет эллик инвесторларга самарали ва оптимал баҳоларда сотишдан иборат. Акциялашган банкларнинг устав капитали таркибини ўзгартиришда, биринчи навбатда, банк қийматининг муқобил баҳоси, маҳаллий ва хорижий инвесторлар ўртасидаги улушни оптимал тақсимлаш, активлар портфели сифатини баҳолаш, таркибий ўзгаришлар муддатларини аниқлаш каби масалалар, албатта, эътиборга олинади. Республикамизнинг йирик Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкини акциялаштириш ва унинг устав капиталидаги давлат улушини хорижий инвесторларга сотиш бўйича Тендер савдоларини ўтказиш давлат комиссияси қошида махсус ишчи гуруҳи тузилган. Салоҳиятли хорижий инвесторларни топиш мақсадида ҳозир Европа Тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё Тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси ва бошқа йирик молиявий ташкилотлар билан музокаралар олиб борилмоқда.

Шунингдек, "Асакабанк" акцияларини сотиш бўйича тузилган комиссия ҳам банк акцияларини "Ўзавтосаноат", "ЎзДЭУавто", "ЎзДЭУбанк" сингари маҳаллий салоҳиятли инвесторларга сотиш борасида муайян ишларни амалга оширди. "Пахтабанк"нинг ўз акцияларини чет эл фонд бозорларига чиқариш устида олиб бораётган ишлари ҳам эътиборга моликдир. Агар банк ўз қимматли қоғозларини хорижий фонд бозорида сотишга эришса (бунга ишончимиз комил), у қимматли қоғозлари чет эл бозорларида юрадиган биринчи ўзбек эмитенти бўлади.

Булардан ташқари, тижорат банклари ички фонд бозоримиздан инвесторлар топиш бўйича ҳам фаол иш олиб бормоқдалар. "Тошкент" республика фонд биржасининг листингидан ўрин олган тўрт компаниянинг учтаси банклигини эътиборга олсак, банклар акциялари жозибадорлиги ошиб бораётгани ўз-ўзидан аён бўлади.

Банкларни, умуман, иқтисодиётни эркинлаштириш жараёни бизнинг халқаро молиявий ташкилотлар билан алоқаларимиз доирасини тобора кенгайтирмоқда. Халқаро Тикланиш ва тараққиёт банки республика молия соҳасини ислоҳ қилиш учун бизга ўтган йили 25 млн. АҚШ доллари миқдорида заём ажратди. Тузилган битимга ва ҳукумат қарорига мувофиқ, Марказий банк қошида Ўзбекистон молия соҳасини ислоҳ қилиш бўйича агентлик тузилди. Битимга кўра, бугунги кунда банк тизими олдида турган муҳим вазифалар — стратегик режалаштириш, активлар ва пассивларни бошқариш, ички аудит тизимини мустаҳкамлаш, валюта операцияларини олиб бориш ва бошқа масалалар бўйича кенг кўламдаги техник ёрдам кўрсатилади. Мана шу лойиҳа асосида Банкларни хусусийлаштириш агентлиги ҳам тузилди. Бу агентликнинг асосий вазифаси тижорат банкларини хусусийлаштириш жараёнини чуқурлаштиришдан иборат.

— Файзулла ака, биз сиз билан асрлар туташган йилда банк тизимидаги ислоҳотлар натижалари ва келгуси вазифалар ҳақида суҳбатлашиб турибмиз. Натижаларнинг салмоқли бўлиши ҳам, вазифаларнинг беками-кўст бажарилиши ҳам кадрларга боғлиқ...

— Тизимдаги ислоҳотларнинг муваффақияти, албатта, кадрларга боғлиқ. Ҳар бир соҳада билимли, ғайратли, элим деб, юртим деб, ёниб яшайдиган кадрларни тарбиялаш жамиятимизни келгуси асрда ривожлантириш стратегиясининг устувор вазифаси қилиб белгиланган. Кадрлар тайёрлаш миллий дастуридан келиб чиқиб, тизимда бу масалага ёндашув мезонлари тубдан қайта кўриб чиқилди. Ислоҳотлар жараёнининг ўзи ҳам кадрлар салоҳиятини тинимсиз оширишни тақозо этаётир. Бу жиҳатдан олганда, банк тизимида яхшигина пойдевор яратилган. Банк мутахассисларини тайёрлаш бўйича ҳукумат қарорига асосан, махсус ўқув юртларининг ташкил этилиши тизимнинг ривожланишига ижобий таъсир кўрсатди. Бугунги кунда мамлакатимизда ўзининг билим ва малакаларини дунёдаги нуфузли ўқув юртлари ва ташкилотларида оширган, бозор шароитида ишлай оладиган янги банкирлар авлоди етишиб чиқди. Айни шу авлод тизимга янги фикр, ностандарт ёндашувлар, яратувчилик ғоялари билан кириб келмоқда. Мана шу янги авлод билан, ишончим комилки, биз тизим олдида турган ҳар қандай вазифанинг уддасидан чиқа оламиз.

Шуни унутмаслик керакки, бугунги кунда банк ходимларининг юриш-туриши, хатти-ҳаракати ҳамманинг кўз ўнгида турибди. Айнан улар жамиятимизни янгилашнинг илғор ва масъул вакиллари, янги ғоя ва фикрларнинг ташувчиси сифатида гавдаланмоқда. Жамият эса кўп жиҳатдан уларга қараб эргашмоқда. Шундай экан, қайси вазифада бўлишидан қатъи назар, бирор банк ходимига берилган баҳо бутун тизимга берилган баҳо билан тенгдир. Ҳарқалай, мен шундай тушунаман, шундай қабул қиламан. Бинобарин, келгуси ҳаётини банк билан боғлашга жазм этган ҳар бир ходим ҳалоллиги, диёнати, чуқур илми, умуман, барча хислатлари билан бошқаларга ибрат бўлиши лозим. Такрор айтаман, у жамиятнинг илғор ва масъул кишисига айланмоқда. Шу фикримнинг исботи учун яқинда қўшни давлатларнинг бирида бўлиб ўтган бир мисолни келтираман. Бир банк ходимининг шубҳали ҳаракати билан бутун бошли тизимнинг меҳнати ер билан битта бўлди. Халқаро молиявий ташкилотлар шуни кутиб турган эканми, дарров кредит линияларини бекитиб қўйди. Илгари берган кредитлари, киритган сармоялари қай тарзда тасарруф этилганини яна бир карра текширишни, банкларни ғалвирдан ўтказишни талаб қилиб олишди. Кўряпсизми, битта ходимнинг шубҳали (ҳали асосланмаган) ҳаракати давлат обрўсига путур етказишгача олиб келди. Биз бунга йўл қўймаймиз. Банк ходими деган номга доғ туширадиган одамларни банк яқинига йўлатмаслик чораларини кўриб борамиз. Мен тадбиркорлар билан учрашувларда ҳам банк ходимлари орасида шундайлар топилса, дарров бизга хабар қилинглар, чорасини ўзимиз кўрамиз, деб доимо айтиб келаман.

— Истиқболдаги вазифалар ҳақида ҳам бир-икки оғиз сўзлаб берсангиз?

— Тизимни ислоҳ қилишнинг истиқболдаги асосий йўналишларида тижорат банкларининг жўшқин фаолиятини таъминлаш, жумладан, турли мулкчилик кўринишидаги тадбиркорлик тузилмаларини, умуман, иқтисодиётнинг асосий тармоқларини кредитлашни кучайтиришга катта эътибор берилган. Бу банк тизимининг келгусидаги аҳамиятини оширишнинг бирдан-бир воситасидир.

Бундан ташқари:

— банкларни хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш, акциялаштиришни изчил давом эттириш;

— хусусий банкларнинг ўсиб боришини қўллаб-қувватлаш ва хусусий сармояларни мавжуд акциядорлик банклари устав капиталига жалб этишни давом эттириш;

— банкларда корпоратив бошқарув усулларини ва ички назоратни такомиллаштириш, банкларнинг устав капиталини ошириш ва бошқа молиявий дастакларни жалб этган ҳолда, уларнинг молиявий базасини мустаҳкамлаш, активлари сифатини яхшилаш;

— банк омонатчилари, инвесторлари ва кредиторлари манфаатларини ҳимоялашни янада кучайтириш, уларнинг тизимга бўлган ишончини мустаҳкамлаш;

— жаҳон банкчилик тажрибасидаги илғор хизмат турларини кенг татбиқ этиш, банкларнинг иқтисодиётдаги аҳамияти, инвестицион фаолиятини оширишда сўнгги йилларда халқаро майдонда кузатилаётган уларнинг ихтиёрий йириклашуви тажрибасини ўзимизда ҳам қўллаш ҳам истиқболдаги вазифаларимиз сирасига киради.

Иқтисодиётни эркинлаштириш соҳасидаги тадбирлар, шубҳасиз, банк тизимини ислоҳ қилишнинг муваффақиятини таъминлайди. Булар келгусида жамғармаларнинг ошиши, инвестицияларни рағбатлантириш, банкларимизнинг халқаро молия бозорларига дадил кириб боришига қулай шарт-шароитлар ҳозирлайди.

Асқар ҲАЙДАРОВ
ёзиб олди.

ИЛОЖИ ТОПИЛДИ

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

Ғаллаорол туманининг Р. Содиқов кўчасида истиқомат қилувчи фуқаро Тўлқин Давроновдан таҳририятга мактуб келган эди. Унда муаллиф туман ҳокимлигига Тошкент-Термиз автомагистрал йўли ёқасида умумий овқатланиш шохобчаси қуриш учун ер ажратишни сўраб мурожаат қилганлиги, лекин масала ҳал бўлмаётганлигини баён этганди.

Мазкур шикоят бўйича туман ҳокимлигидан жавоб мактуби олинди. Туман ҳокими жаноб А. Абдусаидовнинг таъкидлашича, ушбу ариза туман ер танлаш ва ажратиш комиссияси томонидан кўриб чиқилиб, вилоят архитектура ва шаҳарсозлик бош бошқармасига рухсат олиш учун мурожаат қилинган. Бу бошқарма комиссия далолатномасини ўрганиб чиқиб, вилоят ҳокимининг 1996 йилдаги «Республика, вилоят ва туманлар миқёсида магистрал автомобиль йўллари атрофидаги уй-жой, савдо-сотиқ ва маиший хизмат кўрсатиш биноларининг ноқонуний қурилишларини тўхтатиш тўғрисида»ги қарорига асосан розилик бермади.

Туман ҳокимлиги 1999 йил 28 декабр куни аризачи билан суҳбат ўтказиб, магистрал йўлдан узоқроқ бўлган қурилиши тугалланмаган иморатни фуқаронинг ўз маблағи ҳисобидан бутлаш ва доимий фойдаланиш учун бериш таклифини киритди. Фуқаро Тўлқин Давронов ушбу қарорга розилик берди, ҳозирги кунда ҳужжатлар расмийлаштирилмоқда.

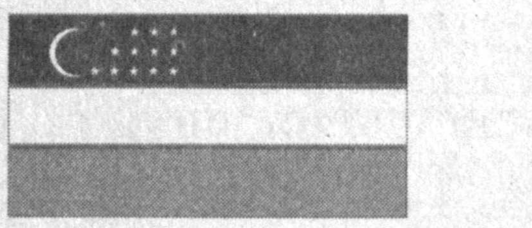
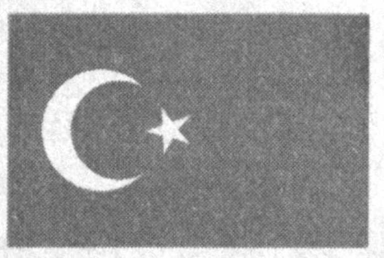

Демократик тамойилларга мувофиқ, муқобиллик асосида ўтган сайловда эришган ёрқин ғалаба билан Ислом Абдуғаниевич КАРИМОВни қизғин қутлаймиз.

Ҳеч шубҳа йўққи, Ўзбекистон ўзи танлаганислоҳотларни амалга ошира бориб, улкан зафарлар қозонади. Буюк ишларни амалга оширишда Оллоҳнинг ўзи мададкор бўлишини тилаб қоламиз.

BURSEL GROUP

Наs@2480

ОЙБЕКНИНГ ОЛТИН МЕДАЛИ

Улуғ фозилларни вояга етгазган халқнинг наслида истеъдод куртаклари бардавом яшайди. Зотан, бугун ҳам орамизда иқтидорли ёшлар камол топмоқда. Республика санъат лицейининг 6-синф ўқувчиси Ойбек Исломов, гарчи ёш бўлса-да, довруғи узоқ-узоқларга кетди. «XXI аср мусаввири» республика тасвирий санъат кўргазмаси ғолиби бўлмиш бу ўспириннинг ишлаган суратлари таниқли рассомларни ҳам ҳайратга солаяпти. Унинг тасвирлари янги, бетакрор истеъдод бўй кўрсатаётганидан далолат беради дейишмоқда баъзилар».

Бундан икки йилча бурун газетамизда босилган «Беҳзоднинг набираси» сарлавҳали мўъжазгина мақоламизни ана шундай сатрлар билан бошлаган эдик. Очиғи, бу ўспириннинг номи ўша чоғлардаёқ анча-мунча тилга тушган эди. Чизган суратлари бир неча бор мамлакат миқёсидаги кўргазмаларда юқори ўринларга лойиқ кўрилган, ҳатто Швейцариянинг Лозанна шаҳрида бўлиб ўтган Бутунжаҳон болалар тасвирий санъат кўргазмасининг махсус дипломига ҳам сазовор бўлган эди. Унинг бир нечта асарлари Лозанна музейларидан бирида доимий намойиш этиш учун олиб қолинди. Кейинроқ эса Японияда бўлиб ўтган халқаро кўргазмада Ойбек ишлаган «Бизнинг ҳовлида сумалак» асари кумуш медал билан тақдирланди. Хуллас, келажакда ундан кўп нарсаларни умид қилиш мумкин эди.

Яқинда ёш мусаввир Ойбек Исломов ҳаётида яна бир қувончли воқеа рўй берди. Таъбир жоиз бўлса, унинг бу галги муваффақияти юртимиз номини яна бир бор дунёга ёйди.

Ҳиндистоннинг Деҳли шаҳрида ҳар йили жаҳон ёш рассомларининг «Шанкар» халқаро кўргазмаси бўлиб ўтади. Бир неча йилдан бери ўзбекистонлик ёш мусаввирлар ҳам ана шу нуфузли танловда муваффақиятли қатнашиб келишаётган эди. «Шанкар» халқаро кўргазмаси ташкил этилганлигининг эллик йиллигига бағишлаб яқинда уюштирилган кўргазмага тенгдошлари қатори

Истеъдод

Ойбек ҳам ўзининг асарларидан намуналар юборган эди. Кўп ўтмай, Деҳлидан хушхабар келди. Дунёнинг турли чеккаларидан танловга келган 1275 нафар ёш ижодкорнинг тасвирий санъат асарлари орасида Япония, Хитой, Аргентина, Болгария сингари ўн етти мамлакат вакиллари қатори ёш, истеъдодли ўзбек мусаввири Ойбек Исломовнинг «Тўйбола» картинаси ҳам халқаро кўргазманинг энг юксак мукофоти — Жавоҳарлаъл Неру номидаги олтин медалга сазовор бўлибди. Мукофот «Шанкар» кўргазмаси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги тантанасида топширилиши маълум қилиниб, Ойбекнинг номига махсус таклифнома ҳам юборилган эди.

— Белгиланган вақтда Деҳлига етиб бордик, — дейди Ойбек. — У ерда бизни яхши кутиб олишди. Ҳиндистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини, Агра шаҳридаги Тож Маҳал ҳамда «Қизил форд» меъморий обидаларини томоша қилдик. «Шанкар» халқаро кўргазмасига Ҳиндистон ҳукумати томонидан жуда катта эътибор берилар экан. Шу боис ҳам биз, дунёнинг турли мамлакатларидан ташриф буюрган совриндорларни мамлакат Президентининг шахсан ўзи қабул қилиб, суҳбатлашди. Ўша куни нишонланган кўргазманинг 50 йиллик юбилейи кечасида бизга олтин медални топширишди.

Ойбек саккиз ёшидан расмлар чиза бошлаган эди. Фарзандидаги истеъдод куртакларини пайқаган отаси Мухтор Исломов уни Болалар бадиий ижодиёти республика марказига етаклаб келди. Ойбек бу ерда Ҳикмат Жалилов сингари устозларидан тасвирий санъат сирларини ўрганди.

Айни пайтда республика тасвирий ва амалий санъат лицейи рассомчилик ва ҳайкалтарошлик бўлимининг саккизинчи синфида ўқияпти. Бўш вақтларида ижод билан машғул бўлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ ишлаган асарлари сони юзга яқинлашиб қолган.

Ҳар бир мусаввирнинг ўз севган ранглари бўлиши, шубҳасиз. Ойбек эса яшил, тоза ҳаворанг бўёқларда ишлашни кўпроқ хуш кўради. Унинг фикрича, бу ранглар тириклик ва ҳаёт рамзини ёрқин ифодалайди.

Ёш мусаввир Ойбек Исломов тарихий мавзудаги суратларни мароқ билан чизади. Унинг мўйқаламига мансуб бўлган «Амир Темурнинг элчиларни қабул қилиши», «Бибихоним ёш Мирзо Улуғбекка тарбия бермоқда», «Жалолиддин Мангуберди жангда» сингари кўплаб картиналари шулар сирасига киради. Халқимизнинг буюк ўтмишига нигоҳ ташлаётган ёш рассомдан келажакда ушбу мавзуда кўп нарсалар умид қиламиз.

Ойбекнинг оруз-ниятлари бир дунё. Биз унинг барча орзулари амалга ошишини тилаб қоламиз.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ғайни НАЖИМОВ

Ўзбекистон маданияти ривожига улкан ҳисса қўшган, жонкуяр раҳбар, жамоат арбоби Ғайни Нажимов 78 ёшида оламдан ўтди.

Ғ. Нажимов 1922 йили Тошкент шаҳрида деҳқон оиласида таваллуд топди. У 115-сонли ўрта мактабни тугатгандан кейин Тошкент давлат педагогика институтининг тарих факультетида, сўнгра университетнинг аспирантурасида таҳсил олди ва 1964 йили фалсафадан номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди.

Ғ. Нажимов ўз иш фаолияти давомида педагогика институтида ўқитувчи, радиоэшиттириш қўмитасида раис ўринбосари, раис, ҳукумат ташкилотларида тарғибот ва ташвиқот ишлари, маданият бўлимлари бошлиғи, Бадиий фильмлар студияси директори, Ўзбекистон телеграф агентлиги директори, маданият вазири лавозимларида самарали меҳнат қилди.

Устоз ўзининг кўп йиллик ижодий ва раҳбарлик фаолияти давомида кўплаб ёшларга мураббийлик қилди. Уларга бошқарув ва раҳбарлик сирларини ўргатди.

Ғ. Нажимовнинг самарали меҳнати ҳукумат томонидан муносиб баҳоланиб, орден ва медаллар ҳамда Давлат мукофотлари билан тақдирланган.

Марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қиламиз. Яратгандан уни ўз раҳматига олишини тилаймиз. Меҳрибон устоз, жонкуяр раҳбар Ғайни Нажимовнинг порлоқ хотираси қалбимизда бир умрга сақланиб қолади.

Бир гуруҳ ўртоқлари.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши
ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. РИЗАЕВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

АФРИКАДАН УЧ ДАВЛАТ ДАЪВОГАР

Миллионлар ўйини мухлисларига маълумки, 2002 йил футбол бўйича жаҳон чемпионатининг финал баҳсларини Япония ва Жанубий Корея давлатлари ўз майдонларида ўзаро ҳамкорликда ўтказади. Бу эса мазкур давлатларга майдон эгаси сифатида саралаш баҳсларисиз чемпионатнинг финал босқичларида тўғридан-тўғри иштирок этиш ҳуқуқини беради.

Навбатдаги 2006 йилда бўладиган жаҳон чемпионатида худди шу имкониятга эга бўлиш мақсадида ФИФАга Африка қитъасининг икки мамлакати — Ливия ва Марокко ариза берган. Бугунги кунда мазкур қитъадошлар ана шу мусобақани ўзаро ҳамкорликда ўтказиш учун асосий даъвогарлардан саналмоқда. Айни пайтда бу «иккилик»нинг рақиблари Англия, Германия, Бразилия ҳамда Жанубий Африка Республикаси ҳам Ер сайёрасининг энг обрўли мусобақасини ўз ҳудудида ўтказиш ниятидалар. Агарда ФИФА томонидан шу йилнинг июл ойида чемпионатнинг ўтиш жойини аниқлаш масаласи Ливия-Марокко иккилиги фойдасига ҳал этилса, 2006 йилги жаҳон чемпионатининг финал баҳсларида Африка қитъаси иштирокчиларининг сони иккитага кўпайиши тайин.

«Туркистон-пресс».

ПУЛ ЎРНИДА — ДАСТРЎМОЛ

Индонезиянинг Бутунг ороли аҳолиси бундан бир неча аср муқаддам одатдан ташқари пул бирлигига эга бўлган. Ўшанда ерлик аҳоли пахта ипидан тикилган катта дастрўмолни пул ўрнида ишлатган.

«ШИРИН» ПЛАСТИНКА

ГФР фуқароси Петер Ладони зўр пластинкалар чиқаради. Эстрада мусиқалари ёзилган бу пластинкани йигирма дақиқа эшитиб, сўнг еб қўйишингиз мумкин. Чунки пластинка шоколаддан тайёрланади.

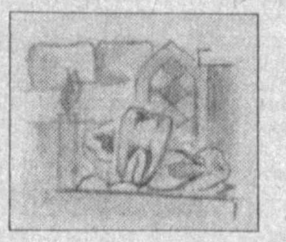

КУНИГА 185 ТА

Римдаги Оспедал бутхонасининг роҳиби (у тиш табиби бўлган) Жованни Баттиста 1868 йилдан 1904 йилгача бўлган ўзининг табиблик фаолияти давомида мижозлардан суғуриб ташлаган тишларни йиғиб юрган. Улар учта катта-кичик қутига жо бўлган. 1903 йили ҳисоблаб кўришганда, тишларнинг сони 200744 тага етган.

Демак, табибга бир кунда ўрта ҳисобда 185 та тиш суғуришга тўғри келган.

Бухоро қадимдан ҳунармандлар шаҳри ҳисобланади. Айни вақтда ҳам ота-боболар анъанасини давом эттириш, уни авлодларга ўргатиш ҳунармандларнинг диққат марказида турибди. Шаҳардаги ҳунармандчилик лицейи — ана шундай хайрли ишни давом эттираётган билим масканларидан бири. Бу ерда, рихтагарчиликни ёшларга ўргатаётган Абдуқодир Иноятов неча йиллардирки, ота касбини эъзозлаб келаётир. Унинг қўлида сайқал топаётган турли рихтагарчилик маҳсулотларига харидорлар кўп. Унинг устахонасида сайқал топган маҳсулотлар чет эллик сайёҳларда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда.

СУРАТДА: таниқли уста Абдуқодир Иноятов невараси Моҳигулга қўнғироқча тақдим этмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ, олган сурат.

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари таҳририятни тўла компьютерлаштириш ва ягона компьютер тармоғини яратиш мақсадида КОМПЬЮТЕР ТЕХНИКАСИ СОТИБ ОЛИШ БЎЙИЧА ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Таклифларни қабул қилиш 2000 йилнинг 10 февралигача амалга оширилади.

Маълумот учун телефон: 133-10-29, Факс: 136-09-25.

Манзилимиз: Тошкент ш., Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, 215, 256-хоналар.

2481

Антибиотиклар ишлаб чиқарувчилар пешқадами — «ГУФИК-АВИЦЕННА» ҚК

Барча дорихона, шифохоналарга ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАСИ

«ГУФИК-АВИЦЕННА» ҚК 2000 йилнинг 1 январидан 31 мартигача ўз дори-дармонларини консигнация шартларида сотишни йўлга қўйди.

Шартномаларни қуйидаги манзил бўйича тузиш мумкин:
"Гуфик-Авиценна", Бухоро ш., Тел.: (3652) 26-17-30, 26-47-41, 26-14-11.
"Гуфик ЛТД", Тошкент ш., Тел.: (3712) 68-93-40, 68-24-29.

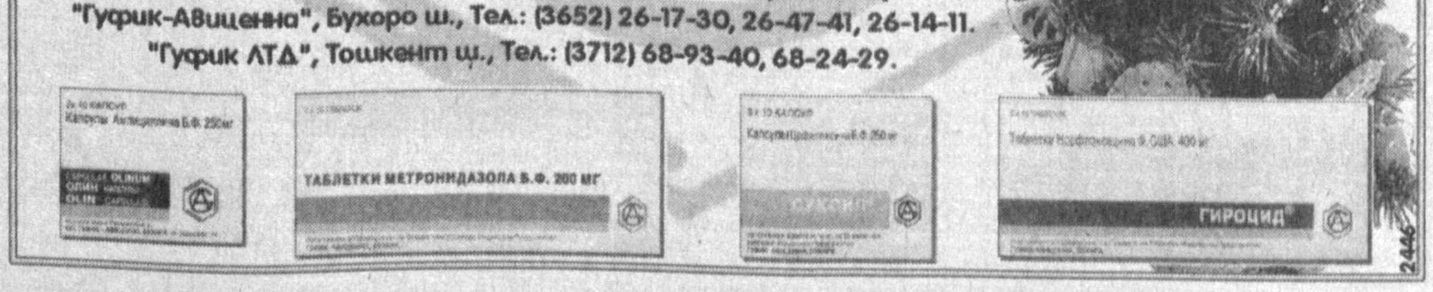

2446

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Марказий Осиёда ягона қўшма корхона

"Лок колор синтез" ҚЎШМА КОРХОНАСИ

2000 йил учун шартномалар тузиш мавсумини давом эттиради, шунингдек,

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛЛАРНИ,
ТОМЛАРНИ БЎЯШ УЧУН БЎЁҚЛАРНИ,
ПАРКЕТ УЧУН

КЕНГ ЁЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

ШПАТЛЁВКА, ГРУНТОВКА ВА УНИВЕРСАЛ ЭМУЛЬСИЯ ЕЛИМИНИ (ПВА га ўхшаш) ТАКЛИФ ЭТАДИ.

СОТИБ ОЛАМИЗ: 0,25x712x820 ўлчамли ЭЖК, ГЖК ОҚ ТУНУКАЛАРИ.

Манзилимиз: Тошкент, Фарғона йўли, 35. Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41. Факс: (371) 191-74-63.

2444

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги вазир маслаҳатчиси О.У.Салимовга турмуш ўртоғи **Лола САЛИМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги раҳбарияти ва жамоаси Қашқадарё электр тармоқлари бош муҳандиси М. Бўриевга онаси **Мушар ая МАМАТҚУЛОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги жамоаси агентликнинг собиқ бош директори **Ғайни НАЖИМОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди жамоаси Тошкент шаҳар хўжалик суди раисининг биринчи ўринбосари Собир Холбоевга волидаи муҳтарамаси **Режа ХОЛБОЕВАнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

КОРХОНА

ҚУЙИДАГИ ЮМУШЛАРНИ АМАЛГА ОШИРАДИ:
умумқурилиш ишлари, созлаш, қозонхона ускуналарини монтаж қилиш ва ўрнатиш.

ШУНИНГДЕК,
турли русумдаги қозонларни универсал горелкалар воситасида газ билан ишлашга мослаштириб беради.

СОТАМИЗ ВА ХАРИД ҚИЛАМИЗ:
Е-1\9 русумли, Братск, Факел, Универсал, ДКВР қозонлари, қозонхона ускуналари, газ тақсимлагичлар.

ҚУЙИДАГИЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРАМИЗ ВА ЎРНАТИБ БЕРАМИЗ:
Чўян панжаралар, безакли темир панжаралар.

Қуйидагилар омборимизда бор: электр двигателлари, задвижкалар, канализация арматуралари, 1 ва 2 ярусли металл каравотлар, 2,4,6 ва 8 литрлик қозонлар.

Тел.: 137-49-08, 130-94-80, 130-29-35.

Наs@2479

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 017, 25163 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ЎТБОСАРОВ.
Навбатчи — Қ. НАЖМИДДИНОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 21.40
1 2 3 4 5 6